

Onderzoek naar mening koningshuis deugt wel

Angst voor het vreemde zou liefst 85 procent van de Nederlanders in de armen jagen van het koningshuis. Dat is gek, stellen **Marcel Maassen** en **Tom van der Horst**.

Het koningshuis is lang niet zo populair als uit enquêtes van twijfelachtige kwaliteit steeds weer blijkt. Dat stelt Jack Jan Wirken van het Nieuw Republikeins Genootschap (Forum, 6 augustus). Hij richt zijn pijlen voornamelijk op de enquêtes van ons bureau, TNS NIPO.

Onze vraagstelling zou onvermijdelijk de uitkomsten in de hand werken. 'Een willekeurig persoon wordt gevraagd of hij de voorkeur geeft aan iets bekends of aan iets nieuws. De voorkeur zal vrijwel altijd het bekende gelden. Bekend is vertrouwd, bekend voorkomt onaangename verrassingen.'

Ferme stelling van Wirken. Dus als wij mensen die hun leven lang in oorlogsgebieden hebben gewoond de keuze geven tussen oorlog (bekend) of vrede (nieuw), dan is de kans groot dat zij massaal voor oorlog kiezen?

Alle gekheid op een stokje: natuurlijk kan angst voor verandering de keuze enigszins beïnvloeden, de mens is van nature immers behoudzuchtig. Maar Wirken kan toch niet in alle ernst menen, dat die angst liefst 85 procent van de Nederlanders in de armen van het koningshuis jaagt?

Bovendien is de republiek voor de gemiddelde Nederlander geen volslagen vreemd fenomeen. Het wemelt van de republieken om ons heen: de Verenigde Staten, Duitsland, Frankrijk, Italië, Rusland, China, ga zo maar door. Monarchie of republiek, het is misschien niet helemaal een zelfde keuze als tussen drop of chocola, maar het is ook geen keuze tussen drop of geroosterde parasolmieren (erg populair in Colombia).

Met onderzoek dat vorig jaar door de Amsterdamse dienst Onderzoek+Statistiek(O+S) werd uitgevoerd, poogt Wirken zijn betoog kracht bij te zetten. Uit dat onderzoek bleek dat 23 procent van de Amsterdammers de monarchie geheel zou willen afschaffen. Is dat een hemelsbreed verschil met die 15 procent uit ons onderzoek?

Bedenk bovendien dat O+S uitsluitend Amsterdammers ondervroeg, terwijl wij een representatieve steekproef van alle Nederlanders ondervragen. De inwoners van de grote steden neigen meer dan de gemiddelde Nederlander naar een republiek, zo kunnen wij uit ons eigen onderzoek stevast concluderen. Hadden ook wij ons tot onderzoek onder Amsterdammers beperkt, dan hadden de uitkomsten nog aanzienlijk dichter bij elkaar gelegen.

Het O+S-onderzoek bevestigt daarmee de deugdelijkheid van onze enquête, waarvoor dank.

Marcel Maassen en **Tom van der Horst** zijn werkzaam bij marktonderzoeksbureau TNS NIPO.